

1937 FEB. 26.

Folyóirat katolikus férfiak számára ~ A Credo férfiegylet hivatalos lapja

Megjelenik minden hó 2-ik és 4-ik vasárnapja előtt ~ Előfizetési ár egy évre 4 P ~ Egyes szám ára 22 fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, XIV., Szent Domonkos-utca 3.

Szerkeszti: P. BŐLE KORNÉL O. P.

XV. ÉVF. 4. SZÁM. — 1937. FEBR. 28.

Az oltáriszentség lantosa

aquinói szent Tamás (1225—1274). Óriási jelentőségű hittudományi és bölcséleti munkát végzett: összegezte és rendszerezte örökértékű *Summa Theologica*-jában — a szent atyák, hittudósok szorgalmas felhasználásával a legegységesebb szellemben, bámulatos tömörséggel, világossággal és utolérhetetlen következetességgel — a hittudomány igazságkincsét. Csodálatos nagysága legfőbb elismeréseül a tridenti szent zsinaton a Szentírás mellett foglalt helyet a Summája. Alkotása világraszóló, érdeme soha el nem múló.

Munkája mélységesen bennegyökeredett a természetfölötti, kegyelmi életben, annyira, hogy a szentek között leg tudósabbnak s a tudósok közt a legszentebbnek szokták mondani — ezt az «An-

gyali Doktor»-t, akit azonban «*Doctor eucharisticus*»-nak is nevezünk.

Mély lelke és meleg szíve átcsillámlik az Oltáriszentség zsolozsmájában, szentmisében, amelyeket ő írt a pápa parancsára s az ő nyelvén zeng az Oltáriszentség dicsérete széles e világon, ahányszor misében, körmenetben, szentségi áldásban hódolunk édes Mesterünknek. A «*Lauda Sion*», «*Pange lingua*», «*Sacrissolemnis*», «*Verbum supernum*», «*Ave verum*», «*Adoro Te devote*» s az «*Anima Christi*» énekek, imák mind szent Tamás lelkének gyöngyei s így mindig tőle gazdagodva borulunk a szentségi Úr Jézus színe elé s mutatjuk be hódolatunkat. Március 7-én, szent Tamás ünnepén ne feledjük el a szerény szent óriásnak ezért is köszönetet mondani.

P. Bőle Kornél O. P.

„Jézus szenvedése nekünk is a szánakozó szeretet iskolája. — Jézus akarja, hogy megszánjuk; azért szenved, hogy az istenszeretet a legkönnyebb szeretet legyen; hogy ne legyen szív, mely elzárkózzék szeretete elől. Kereszteden tanítasz szeretni, mert késztsz szánakozni.“

(Prohászka)

A pápa beszél

A technika különös csodája. A kereszténység ősz, beteg atyjának kissé reszkető, de tiszta hangja kitűnően érthető volt febr. 7-én. Az egész világ egyesült ebben a pillanatban a *Manilában* gyertyaláng mellett térdeplő százezrekkel. Voltak, akik délben, voltak, akik korán reggel hallották. Az igazi unitas egység volt ez.

A szentatya mindenekelőtt a nagygyűlés résztvevőit üdvözölte szívből jövő szavakkal, azután az Eucharisztia óriási jelentőségére mutatott rá. A mindenség királyának rendeztek Manilában nagyszerű diadalünnepeket.

— Napjainkban az elvakult emberek, — mondotta — sajnos, igen nagy száma tévedésből, vagy a szenvedély szavának engedve, az irigység kölcsönös érzéséből táplálkozva, harcban áll egymással és eltávolodik Jézus Krisztustól, ki az út, az igazság és az élet, addig ti tisztelendő testvérek és hön szeretett gyerme-

keim közeledjete minél jobban Őhozá és próbáljátok jóvátenni szenvedéseit, amit a többiek okoznak neki. Kövessetek el mindent, hogy azok a testvéreitek, akik tévedésben, sötétségben, vagy a halál árnyékában vannak, találjanak vissza mielőbb Őáltala a világosság-hoz, az igazsághoz, az élethez. Minden ember ismerje el, szeresse és szolgálja azt, aki egyedül adhatja az örökélet szavait és a keresztény béke ragyogjon a testvéri szeretetben és az igazságban megbékélt lelkek világára. Áldjon meg benneteket a Mindenható Atya, a Fiú és a Szentlélek Isten.

Az utolsó szavaknál elcsuklott a Szentatya hangja s az óriási tömeg halotti csendben hallgatta végig Dougherty bíboros, pápai legátus befejező szavait.

Bejelentette, hogy a XXXIII. Eucharisztikus Világkongresszus ezzel befejeződött s az Oltáriszentség ünneplésére legközelebb Magyarországon, *Budapesten* adnak egymásnak találkoztól a világ katolikusai.

Szent Margit

Miként Izsákot Mória hegyén
Ábrahám atyja Úrnak áldozá,
S miként az Isten egyszülött Fiát,
Úr Jézust értünk keresztre adá:
Margitot is, a kis királyleányt,
Az Úrnak adta fogadásaként
Béla király tatárjárás után,
Hogy Érte talpra álljon dült Hazánk.
S az Isten elfogadta Margitot!
Arája lön s legkedvesebb Neki.
Hiába jöttek Érte kényurak,
Övé volt már és el nem engedé.
Hiába volt az anyja könnye már,
Maradt, ki volt: az édes Jézusé,
S szegény Hazánk megmentő anyyala.
Csodákkal ékes szép «szent» Margitunk.
Népünk így áldja és vallja Őt híven
Hétszáz éve törhetetlenül.
S bizó örömmel szentnek ismeri.
Szent Margit volt és mindig az leszen,
Míg magyar él s e Haza áll s virul.
Ám bántó az, hogy ezt a «szent» nevet,
«Urbí et orbí» nem viselheti!
Mert rá Egyháznak engedélye nincs.
Azért szívünk Hozzá ma így eseng:
Szent Margit, édes szentünk, gyöngyszemünk!
Ki fenn az égben, Úr közelben vagy,

Fogadjuk Neked, nem nyugszunk bele!
Hogy e hibánkat jóvá tesszük mi,
Megtört Hazádnak késő gyermeki.
«Szentté» teszünk hivatalosan is.
És boldogan emeljük fel mi majd
Képeddel ékes szent zászlóidat,
S oltárainkra drága képedet,
Késő utódok, egy nép romjai.
Miként időben, dültan áll e hon,
Margit! Szentünk! Újból Feléd tekint
Szemünk és újból Téged hív szavunk.
Megtört szívünk Hozzá ma így cseng:
Ó, állj az Úr elé és mondd Neki:
«Úr Jézus, nézd, szegény országunk tört
Darabja csak a réginek. Uram!
Te ezt tovább nem tűrheted, nézz rám,
Ki Neked egykor éltem áldozám.
Hazámért tettem ezt én boldogan.
Most újból kérlek: tégy értem csodát!
Add, hogy Hazám legyen nagy és egész!
És népe boldog, Hozzá hű s igaz.
Add meg nekik, mit szívük úgy kíván!
Szegények bár, de nem lankadt hitük,
Mely áldozatra kész, ha kell, megint.
Atyám, tudod, hogy mindenem Te vagy,
Könyörgök Hozzá drága népemért!»

Dr. Fábíán Gáspár

Egy elköltözött hitves

Csendben, halkan húnyta le szemeit Budapestben egy rózsadombi villában, 88 éves korában *Volf Györgyné*, a nagy magyar nyelvkuató özvegye. Olyan valaki volt, mint a mult század nagyasszonyai, akik harmonikus lelkük jóságát mindenkire rásugározzák maguk körül.

Gyermekkoromban nagyon szerettem hallgatni, mikor a régmult időről mesélt: 1849-ről, mikor jöttek az osztrákok Ceglédre, hogy született ő puskaropogás, árvíz és menekülés között. Édesatyja Cegléd város polgármestere volt, akinek házában találkozót adott egymásnak a kor művelt és hazafias társasága. Titkon másolják és lelkesen olvassák Petőfi, Tompa, Tóth Kálmán kiadatlan és tilos verseit. A fiókban Kossuth-bankót őriznek s ha meglátogatja őket rokonuk, Prielle Kornélia, Petőfivel való jegységéről mesél, vagy Arany Jánoséknál tett látogatásáról.

A fiúk Pesten járnak az egyetemre s egy primiciára lehozzák magukkal barátaikat is, akikkel quartettet szoktak énekelni. Soha nem hallott újféle muzsikát énekelnek: Wagner Tannhäuserének Zarándokkarát.

A quartett két tagja két sváb parasztfiú volt. Az egyik törökbálinti: Volf György, egykor a legnagyobb magyar nyelvészek egyike lesz,

Szívében a magyar szó,
Szavában a magyar szív —

hirdeti ma sírfelirata.

A másik Müller József, az én jóságos nagyapám, egykor az első fizikai tankönyvet ülteti majd át angolból magyarra.

Volf György ministrált naponta az Angolkisasszonyok pesti templomában, Müller József — akkor még budaörsi tanító — orgonált. A sekrestyében ismerkedtek meg egymással a siring tartó barátságuk gyermekeikben folytatódott. Mert a két jóbarát a ceglédi polgármester két lányát vette feleségül, akik egymást elválhatatlanul szerették. A két fiatal pár esküvője egyszerre volt. A menyasszonyok halványlila ruhájának foszladozó selymét még őrzöm. A leányok számára abban az időben nem volt még iskola, ők otthon tanultak, amennyit éppen akartak. Mégis, Volf Györgyné tudós férjének leghívebb munkatársa lett. A mai egyetemi hallgatók évekig tanulnak, míg odáig jutnak, hogy az oklevelek, kódexek írását olvasni tudják. Volf Györgyné pedig éveken át másolja a nyomda számára a kódexek magyar és latin szövegét, hogy azok megjelenhessenek a férje által szerkesztett nagyjelentőségű Nyelvemléktárban. *Ő másolja le Ráskai Lea kezevonása után Árpádházi Boldog Margit legendáját*, s a szedő is örült, ha tőle kapott kéziratot, mert az mindig hű és pontos volt, könnyen olvasható. Olykor a nagy nyelvészek: Budenz, Hunfalvy, Szarvas Gábor hosszan vitatkoztak egy-egy nehezen olvasható részen. Megegett, hogy ilyenkor a fiatal asszony szól bele a vitába, s finom

női intuícióval megtalálva a helyes megoldást, ő fejti meg a kibogozhatatlannak látszó csomót. Közben észrevétlenül elátta a háztartást és gyöngéd szeretettel nevelte gyermekeit. Valóban felesége volt urának: mindenben osztályosa, lelkeének társa, munkában osztályosa, szépsége és jósága bearanyozta egész kis boldog otthonukat.

Am a súlyos megpróbáltatások ezután következtek. Kis fiát elragadja a kolerajárvány, négy gyermeke közül csak egyet nevelhetett fel. Férje gyenge szervezetét felőrli a sok munka. Egymásután temette el kedveseit, de a megpróbáltatásokban is mindig erős maradt. Mindig támasza volt másoknak, és sohasem kellett őt támogatni. Mindig talált teret magának, ahol segíthet. Mikor a Domonkosok-templomára gyűjtötték a téglákat, hűségesen segített a munkában leányának, akinek férje a templomépítő-bizottság világi elnöke volt. Nagy áldozatosággal és egyszerűséggel vállalta a gyűjtést olyan időkben, korán, későn, vagy ebédidőben, mikor senki más nem akart a gyűjtőurna mellé ülni. Legutolsó éveiben is azzal tudtuk megörvendeztetni, hogy szöveteiket ajándékoztunk neki, amikből ő a szegény gyerekeknek varrogatott ruhácskákat.

Az utolsó évben azonban a mindig fáradhatatlan, szorgalmas kis kezek csendben pihentek betegágyán. Mégis, számunkra volt vigasz és öröm, ha hozzá közeledhettünk. Bár kínos idegfájdalom gyötörte, mindig mosolygott. «Fáj egy kicsit — mondta — de ha már nem lennék, nem volna minek fájni».

Ismételten, mélységes áhitattal felvette a betegek szentségeit és mindenkitől elbúcsúzott sokszorosán, megköszönte mindenkinek, aki csak valamit istett neki, szereteteit egymásrabízta.

— Olyan kedvesek vagytok — mondogatta — szeretek még köztetek lenni, ha a jó Isten még megengedi. De ha ő hív, megyek szívesen.

Ha utolsó nagy halálos álmából magához tért és megismerte a föléje aggodalommal és szeretettel hajló arcot — mosolygott, még akkor is, mikor már beszélni sem tudott.

— Azt úgy-e nem kívánod, hogy örökké éljek? — vigasztalta leányát. És még életében sok mindent elajándékozott:

— Most legalább még vidáman hordod — mondta.

Mélyen meghatva és megilletődve álltam mindig betegágyánál.

— Ime — gondoltam magamban — így lesz egyre szabadabb a lélek, amint lefoszlik róla minden földi dolog. A lelke olyan közel van már az Istenhez, hogy alig választja el tőle a testnek burokja. Míg aztán elkövetkezik a «transitus», mikor a lélek felszáll Teremtőjéhez és vele mindörökre egyesül. Halála olyan volt, mint a szentek halála, amit az Egyház mennyei születésnapjuk gyanánt ünnepel. Az örökkévalóság szépségét sugározzák az ilyen lelkek már a földön is és jóságuk áldását érezzük haláluk után is.

Boros Vilma dr.

Rádió és vallás

(Ez hozzászólás a felsőkrisztinai Credo 1936. XII. 13. tartott gyűlésen hangzott el, amikor «A keresztény sajtópropaganda»-ról szolt az előadás. Figyelemreméltó.)

Ha előveszünk egy részletes rádióműsört és azt figyelmenesen átnézzük, láthatjuk, hogy a vallásos tárgyú rádióelőadások elenyészően csekélyek a szórazottató-, a zeneművészeti- és a tudományos tárgyú műsorok mellett. A magyar rádiótársaság hetenkint csak 2, azaz kettő órát szán a katolikus és protestáns istentiszteletek közvetítésére. Vizsgáljuk meg a külföldieket:

A lengyel rádió délutáni műsorában litániát is közvetítenek. Hollandiában van katolikus rádió is.

A protestáns angol állomások műsoraiban a következő szép műsorszámokat olvashatjuk: istentisztelet gyermekeknek, — a jócselekedetek negyed-órása, — «ájtatosság» — bibliaóra, — az üdvhadserg zenekarának közvetítése, — cserkészek tábori istentisztelete, — a hálaadás negyed órája — az ifjúság lelki gondozása, — a cserkésztvörvények a gyakorlatban stb., stb.

Amennyire a sajtó értékes a keresztény eszme szolgálatában, úgy a rádió is van olyan fontos és ezt a propaganda szempontjából nálunk még nem ismerték fel, vagy nem törődnek vele. Az olasz, a német és az orosz állomások naponkint órákat szánnak politikai propagandájuk érdekében: 40 órás munkahét, a korporációk és a kollektív gazdálkodások ismertetése, egészséges, modern lakások (Saarvidéki Hitler-házak), emberséges bánásmód a munkahelyen, a víz, napfény, jó levegő és egészséges táplálkozás hatása az ember szervezetére.

A Carta del'Lavoro ismertetése, a Dopo Lavoro, «a béke mint a haladás legfőbb tényezője» stb., stb.

Szerintem ugyanígy kellene nálunk is a rádiót áldásos mun-

kába fogni; a vallásos élet szolgálatába, a krisztusi élettvörvények és a jócselekedetek fontosságát hangoztatva. Ennek a mozgalomnak a Credo Egyesület legyen a megindítója és számoljanak be a mozgalomról a Szív Ujságban is.

A vallásos élet szükségességét az ideg orvosok is kezdik hangoztatni. Hogy az emberek vágyakoznak a vallásos élet felé, azt mutatja a templomok zsúfoltsága és a különböző szekták rohamos terjedése. (A hitehagyottokról, helyesebben a szekták tagjainak számáról nem lehet tiszta képet kapni, mert a legtöbben papíron még a régi vallásukon szerepelnek.)

Mi legyen a tárgya a rádió vallásos és jóerkölcsű életet fejlesztő műsoroknak? Ezt intézze el erre felállítandó katolikus bizottság bölcs körültekintéssel.

A bolsevizmus elleni küzdelmet szerintem, téves irányban kezdték meg, mert a kauzalitás elvét figyelmen kívül hagyták. Az összefogás és sopánkodás nem fogja Európát megmenteni.

A bolsevizmus maghíntöit nemcsak Moszkvában kell keresni, hanem itthon is, a nagytőke kapzsiságában. Az egyik áruház a lapok szerint 25 pengőt fizet egyes női alkalmazottainak havonta. Ugyanennyit fizetnek egyes ügyvédek kezdő gépirókisasszonyoknak is; és ezektől a szerencsétlenektől kívánja a társadalom azt, hogy erkölcsösök is legyenek. Nagy vállalatok 80 pengőt fizetnek családok embereknek; és mindenhol (parlament, szószék, sajtó) ostromozák az embereket, hogy egyke van, sőt egyse. A Közérdekelttség Felügyeleti Hatósága ott is rendelt el fizetésredukciót, ahol a vállalat már háromszor redukált. A négyszeres redukció után, a félbarna kenyér kg-ja 28 fillérről 38-ra emelkedett fokozatosan egy év alatt. A vaj ugyanúgy. Az orvos a vérszegény gyermekeim részére spenótot és almát rendelt. A spenótból 1 kg most 1 pengő 40 fillérbe, az alma P 1.10-be kerül.

A havifizetés lakásra és élelemre sem elég, hol vannak még a többi szükségletek (fűtés, világítás, ruházat, közlekedés, adók stb., stb.). A drágaság egyre nő, a fizetések maradnak, a terhek nagyobbodnak. Nő a keserűség, fogy a türelem. «Éhes hassal nem lehet himnuszt énekelni», még kevésbbé családot alapítani.

Ma már a «középosztály» hite és bizalma is megrendült. Már nincsen középosztály: vannak nyomorgó emberek és gazdag bankvezérek, gyárigazgatók szédületes jövedelemmel. Érdemes a lapokban elolvasni a legutóbbi «degnagyobb adófizetők» «bevallott» vagyonát és jövedelmét — és utána gondolkodni...

Ezek után Moszkvának csak annyi dolga van, hogy az összetört embereket összegyűjtse és újra megszervezze, s hogy folytassa az 1919-es munkáját és kiegészítse a lumpenproletárokat egy új sereggel az édelproletárokéval.

Láthattuk tehát, hogy a vörösök szálláscsinálói nem is vörösök kizárólag.

A vallásos irányú rádió dolga volna a kapzsi nagytőkének az orrára koppintani és felrázni a letargiából és abból a téves hitből, hogy a szurony és gépfegyver meg fogja őket védeni!

*

Ha pedig kezdetben akadályokat gördítenek az elé a gondolat elé, győzzük le a nehézségeket!

Mily szép volna a húsvéti lelki gyakorlatok közvetítése!

Csináljanak ezekben szívügyet, vigyék el a megfelelő szervekhez, ne hagyják a régi recept szerint elaludni a dolgot! Bízák rá az ügyet egy agilis emberre, aki az ügyet folyton nyilvántartja, sürgeti. A siker nem maradhat el s a közönség halás lesz.

Jó munkát! Perjes Vilmos

A «Credo» havonként kétszer jön! — Stessünk az előfizetések beküldésével! — Egy évre 4 pengő!

Szolnokon, június 5-e estétől 6-a estéig lesz a **Credo nagygyűlés!**

Seregszemle — irányítás
erősítés — felkészítés —

egy ilyen Credomegmozdulás! — Annál is fontosabb, mert katolikus nagygyűlés az idén nem lesz! — Az eucharisztikus világkongresszusra és Szent István-évre pedig nagyon fel kell készülnünk! Sokat várnak tőlünk! Már most szervezkedjenek a Credo-k és okvetlenül igyekezzenek résztvenni — minél számosabban! Szolnok az ország középpontjában fekszik, könnyen elérhető a Tiszántúli és Duna-tiszaközi Credosoknak!

Hogya éltem volna...

Hogya éltem volna, mikor az Úr itt járt,
Mikor értem járta a nagy Kálváriát,
Mikor porba hullott az Ő drága vére —
És nem jött irt hozni senki a sebére.
Mikor kigúnyolták, leköpték szent arcát —
És vállára tették a nehéz keresztjét.
Amikor ostorral verték drága testét,
S ezt a vérző testet keresztire szegezték.

Mikor elhagyva volt mindenkitől árván,
Senki nem enyhített rettenetes kínján.
Mikor felemelte bágyadt szemét esdve,
Mintha a tömegnél részvétet keresne.
Ó! ha akkor, akkor én már éltem volna!
A kereszt tövébe borulhattam volna!
Felnézhettem volna szomorú szemébe,
Könnyeim hullatva drága szent sebére.

De jobb, hogy nem éltem, minék éltem volna!
Talán én is gyáván megfutottam volna.
Nem láttalak — mégis hiszek, bízom benned,
Bevallhatom, hogy mily lángolón szeretlek.
Követlek utadon, bár nehéz a pálya,
Sok a kísértése, sok az akadály.
Átölelem némán, bízón keresztetted:
«Boldogabbak azok, kik nem láttak — s hisznek»
Fichtenburgi Stand I.

Amerikai példa

Szavakkal nehezen fejezhető ki annak fontossága, jelentősége, hogy a legközelebbi eucharisztikus világkongresszus székhelye a mi csonka hazánk és annak fővárosa: Budapest lesz.

A visszaemlékezés szárnyain lelkem visszaszáll egy évtizeddel, amikor 1926-ban a csikágói eucharisztikus világkongresszus gigantikus mérete és nagyszerű szervezetsége bontakozik ki lelkem előtt. Az a néhány magyar, akik a

millió ember tömegben, mint résztvevők, helyet kértünk, azóta is drága emlékként őrzi lelkében a csodálatos be nyomásokat. Akik erre az alkalomra kiutaztunk, illetve áthajóztunk Amerikába, alig voltunk többen, mint akik most Manilában képviselték az itthoni magyarságot. A csikágói kongresszus egyik nyilvános gyűlésének szónoka Magyarország akkori bíboros hercegprímása: Csernoch János volt. Beszédje alatt sokaknak magyaráztuk, hogy merre van Hungary, Magyarország és hogy annak történelme elválaszthatatlan Európa történelmétől, mert évszázadokon át védbástyája volt a nyugati kultúrának.

Azóta elmúlt egy évtized, azóta megünnepeztük Szent Imre jubileumi esztendejét, amikor több országnak egyházfejdelme jött el fővárosunkba, azóta bíboros hercegprímásunk: Serédi Jusztinián világkapcsolatait felhasználta arra, hogy mindenki megismerjen bennünket az egész földkerekségen. Így meg van minden reményünk, hogy ennek a dicsőséges és történelmében gazdag, ma nehéz viszonyok közé került érdemes magyar nemzetnek fővárosát 1938-ban közelről és távolról egyaránt nagy tömegek fogják felkeresni, hogy velünk együtt hódoljanak a szentségi Jézus előtt.

A csikágói eucharisztikus világkongresszus sok nagy benyomása között is élénken uralja lelkemet az a fölséges kép, melyet az ünnepélyes megnyitás éjjelén a hatalmas stadion nyújtott. A hosszú és fáradtságos út után a magyar csoportból csak kevesen jutottunk ki a stadionba, mert az egész napot máris sok program töltötte ki. Az én kísérőm P. Lischerong S. J., jelenleg kínai misszionárius volt, akivel Detroitból együtt utaztam a csikágói kongresszusra. Nagy hálával említem meg ennek a mély hitű, apostoli lelkületű páternek nevét, akinek jósága volt az én legjobb kalauzom. A newyorki jezsuita-templomból indult később missziós útjára. A búcsuztatási ünnepségen Hanauer István váci püspök kíséretében alulírott is jelen lehettem. Örök emlék marad számunkra.

Ennek a jó páternek köszönhettem, hogy a stadionban az első nap éjjelén 12 órakor jelen lehettem az amerikai Credo-egyesületek impozáns manifesztációján. Ilyet azóta sem láttam. ott a Credo-egyesületek neve: Jézus nevéreől nevezett társulat. Nálunk az elnevezés tömör, nagyszerű és ugyanazt kifejezi. Büszkeséggel írom le az ott látottakat. Képzeljünk el egy óriási ovális, hosszúkás alakú kört, mely az ülőhelyekkel egymillió embert képes befogadni. Ennek a közepén vonult fel 200.000 (kétszáz-ezer) férfi égő gyertyával kezében és pontosan éjfélkor a fényárban megvilágított hatalmas kereszt előtt letérdelve, mint egy ember, mondták el a Credot, vagyis az apostoli Hiszek-egyet.

Akik ott voltak, akik ezt hallhatták és láthatták, azok gazdagabbak lettek hitben, mert a hívő léleknek csodásan fölséges megnyilatkozásán vehettek részt.

Ezt csinálta az Egyesült-Államok Credo-szervezete. Ilyen organizáló erőt képvisel az amerikai Credo.

Örömmel telik meg szívem, amikor ide írha-

tom, hogy Csonkahazánk egyházmegyéiben jelenleg már 266 Credo egyesület van megszervezve.

Ez azt jelenti, hogy Credo-egyesületeink olyan impozáns módon kell, hogy kapcsolódjanak bele az Actio Catholica nagy szervezési munkájába az 1938. évi eucharisztikus világkongresszusra, amint annak szemtanui lehetünk Amerikában.

A mult emlékének felidézése sarkaljon bennünket credistákat az intenzív és lelkes, áldozatos szervezési munkára, hogy értékes közreműködésünk biztosítsa az Actio Catholica országos vezetőségének eredményekben is gazdag munkáját.

Minden credós tartsa saját ügyének az 1938. jubileumi esztendő sikerét, melynek érdekében hozunk meg minden áldozatot. Éljen lelkünkben a tudat és meggyőződés, hogy amit annak érdekében teszünk: az mind a mi Üdvözítőnk dicsőségét, országának terjedését és a lelkek megerősítését szolgálja. *Dr. Wéber Pál*

«Az Ismeretlen Juliánusz» ára P. 2.90. —
Járuljunk hozzá Julián szobrához!

Bp. Központi Credónak

febr. 14-én tartott gyűlésén Ft. dr. Termann János, a pestújhelyi Credo vezetője szólott a nagybőjt jelentőségéről.

Az egyházi (év) idő részei kapcsolatban vannak. A nagybőjt az advent folytatása és betetőzése. Közös főgondolat: a bűntől való szabadulás, megváltás. Adventben jobban ki-domborodik az ember Istenkeresése (természetesen Jézus segítségével), nagybőjtben pedig az értünk emberré lett Isten emberkeresése könnyel, vérrel, kinnal. Advent útja inkább alulról felfelé tör, nagybőjté felülről lefelé tendál. Így keresett s váltott meg az Isten. De a megváltás félig kész csak; Krisztus megadta a lehetőséget — mint a fuldoklónak a mentődeszkát, — de ezt — a keresztfát — meg kell ragadnunk, közre kell munkálkodnunk, vagyis a természetnek és kegyelemnek találkozni, kooperálnia kell.

A megváltás egyénekben való megvalósítását célozza a nagybőjt. Tempus acceptabile. Kihasználni magabaszállásra, életfordításra. «Holnap-utca soha-térbe torkollik» (spanyol közmondás!). Természetes, ez

sok nehézségbe ütközik. Krisztus meghirdette a lélek szabadságharcát, a harcot önfegyelmezéssel, lemondással, böjttel kántárba szoritani a testet, érzékiséget. Az önmegtagadás nem szimpátikus, de nélkülözhetetlen; nem cél, hanem szükséges eszköz. Mai böjti fegyelem nagyon enyhe, ne bűjjünk ki, — magunkat csapjuk be, — fegyelmezett akaratot boltban készen nem lehet venni, csak így lehet kiharcolni! De nemcsak «enni vagy nem enni — ez itt a kérdés» — általános önfegyelmezés kell: szem, száj, kéz, gondolat stb. A böjtöt, önmegtagadást leszólni, lemosolyogni, pláne eltörölni annyira volna, mint lemondani a magasabb emberi, a «nem csak kenyér», a lelki igények érvényesüléséről!

A tartalmas, szép előadást figyelmesen hallgatták és nagyon hálásan fogadták a Credósok.

A kerepesi Credo januári gyűlésén Alexy Rezső plébános ismertette dr. Közi-Horváth József «Korunk legnagyobb veszedelme» című röpiratát, melyből 200 füzet a gyűlés végén a tagok között ki lett osztva.

Farsang vasárnapján a krédisták testületileg résztvettek a szentmise utáni külön szentségimádáson.

Budapest középsőferencvárosi rk. egyházközség

Credójának 1936/37. évad-programmja: 1936. évi december 13-án (vasárnap) d. e. 11 órakor: előadó: *dr. Krüger Aladár* országgyűlési képviselő: A polgári házasság revíziója. 1937 jan. 10-én (vasárnap) d. e. 11 órakor: Előadó: *P. Röss Bertalan O. M. Cap.*: Mit köszönhet nemzetünk a pápaságnak? 1937 február 14-én (vasárnap) d. e. 11 órakor: Előadó: *dr. Szívós Donáth*: Az új idők apostolai. 1937 március 14-én (vasárnap) d. e. 11 órakor: Előadó: *dr. Szunyogh Xav. Ferenc*: A Szentmise liturgiája. 1937 április 11-én (vasárnap) d. e. 11 órakor: előadó: *Babay István*: Liszt Ferenc magyarsága és katolicitása. 1937 május 1-én: előadó: *Kétyi János s. lelk.*: Boldogok, akik hisznek. Szeptember 13-án *ijj. Horváth János* cégvezető: A mai férfi kat. gondolkodása. Okt. 11-én *Báró Kray István* v. orsz. képviselő: Az Egyház és a forradalmak. Nov. 8-án: *P. Haynal András O. Pr.*: A modern ember hitvallásai.

Új Credo tagok avatása a Bpest közép-ső Ferencvárosban

Az elmúlt vasárnap ünnepélyes tagavatás volt a IX., Haller-téri plébániatemplomban. Az ünnepi beszédet dr. Szivós Donát szentbenedekrendi tanár mondta, aki különösen hangsúlyozta, hogy ma már elmúlt a jámborkodó, öregasszonyos, szerényen visszahúzódó vallásosság kora, ma a gerinces, bátran kiálló, férfias, harcos valóságosságra van szükségünk. Amikor Moszkva «apostolának» szelleme templomokat éget fel, hívek ezreit gyilkolja le s Isten ártatlan szolgálóinak húsát méri ki, akkor egy másik férfitábor bátran, mindenre elszántan kiáltja a füstölgő, üszkös világégésbe: Credo! hiszek Jézus Krisztusban! A mély hatást keltő beszéd után dr. Tóttóssy Miklós p. kamarás, plébános avatott fel ötven új tagot. Ezután rövid díszgyűlés volt az egyházközség tanácstermében, ahol Demjén Károly nyug. tábornok, világi elnök üdvözölte az új tagokat, majd Kétyi János egyh. eln. zárószavával mindenkivel, még az ellenségeinkkel szemben is megnyilvánuló megbecsülésre és szeretetre hívta fel a tagok figyelmét. Hangsúlyozta, hogy Krisztus Egyháza a szeretet fegyverével terjedt az ókorban, úgy most is mindenkit megnyerő szeretettel kell az embereket a modern pogányság zűrzavaros hullámaiból Krisztus hajójába embentenie.

Az Erzsébetvárosi Credo Egyesület február 14-iki összejövetelén dr. Mészáros Károly ny. államtitkár, az egyházközség világi elnöke tartott előadást «Budapest multja és a katolicizmus» címmel, melyben vállalta a katolicizmus dicsőséges szerepét Budapest történetében, nem hallgatva el, hogyan szorult fokozatosan háttérbe az államalkotó és nemzetfenntartó katolicizmus Budapesten a liberális éra alatt a szabadkőműves városi uralom folytán, és hogyan nyomult előtérbe ugyanezen idő alatt a zsidóság. A rendkívül érdekes előadásért dr. Krüger Aladár országgyű-

lési képviselő, a Credo világi elnöke mondott köszönetet. Az erzsébetvárosi Credo Egyesület márc. 14-én fogja tartani ezévi ünnepélyes tagfelvételt, melyen közel 100 új tagot avatnak. A tagfelvétel után következő gyűlésen ismét dr. Mészáros Károly tartja az ünnepi előadást és a katolicizmus helyzetével fog foglalkozni a jelenlegi Budapesten.

Monor. Dr. Sandula Imre apátplébános, főesperes, plébános Monoron, aranymisés áldozópap, a Credónak több mint egy évtizede lelkes apostola, kormányfőtanácsos lett a múlt hetekben: a hit és közélet terén szerzett érdemeinek elismerésül. «A címadományozás, mely mindenfelé őszinte örömet keltett, minden tekintetben arra méltó és munkásságával elismert érdemeket szerzett egyházi személyiséget ért» — írja róla a Nemzeti Ujság tudósítója. A «Credo!» pedig még hozzáteszi az összes Credoszervezetek őszinte üdvözlését és imáinak ígértét, mert dr. Sandula Imre apát, kormányfőtanácsos igazán melegszívű jóbarátja, biztatója, munkása a Credónak. Isten tartsa meg jó egészségben és példaadó szép papi életben sokáig! p. k.

A pestújhelyi rk. plébánia az adventi nagyszerű előadásorozatot a farsangban is folytatta és a Credo Egyesület rendezésében minden szerdán d. u. 6 órakor a polgári iskola dísztermében hittudományi ismeretterjesztő előadásorozatot tartott. 1937 január 13. A megváltás szükségessége. Dr. Mátrai Gyula pápai káplán, az örökimádás lelkésze. Január 20: A megváltás előkészítése. Dr. Szunyogh X. Ferenc bencés tanár. Január 27.: A megváltó személye. Krisztus istenségének bizonyítékai I. rész. Dr. Várkonyi Fidél cisztercita tanár, egyetemi lelkész. Február 3. Krisztus istenségének bizonyítékai II. rész. Barkóczy Sándor zuglói plébános. Február 10. A megváltás műve. Mit jelent a megváltás? Küllös Ede sashalmi esperes-plébános. Ezek az alapvető előadásokon nagy számban je-

lentek meg a hívek s örültek, hogy szent katolikus hitünk boldogító igazságait tökéletesbben megismerhették. Belépődíj nem volt.

A keszthelyi Credo előadós gyűlése most folyt le a tagok igen nagy részvétele mellett, a Kolping-ház tanácstermében. Thury Ákos világi elnök imája után üdvözölte a megjelenteket, boldog újévet és főleg boldog, eredményes munkálkodást kívánt, köszönetet mondott a multban történt támogatásért, megértésért, melyre ma fokozottabb mértékben van szükségünk. A jegyzőkönyv felolvasása után Dr. Kukuljevic József akad. r. tanár, a Credo al-elnöke és a keszthelyi kat. Tudósító szerkesztője tartotta meg igen nagy érdeklődés mellett előadását Programunk címen és a családi élet újjraépítése. Az Egyház Szent Család ünnepéből indult ki, rámutatott azokra az okokra, amelyek ma, napjainkban a családi élet züllesztéséhez vezettek és ebből kifolyólag az államok, népek, nemzetek romlásához. Rámutatott az Egyke és a manapság mindig gyakrabban tapasztalható Egyse okokra és a legújabbban feltűnedező igen nagy bűnre, hogy ma már a felelősség alól való kibújás célzatával a férfiak, a férfi házastársak sem kívánják az istenáldást, mert az felelősséggel jár, kötelezettségekkel. A nő részéről is leginkább a kényelem az, mely nem teszi kívánatossá részére az istenáldást, mert ez lekötöttséggel jár, áldozattal, lemondással stb. A továbbiak során rámutatott a családi élet züllesztéséből kifolyó társadalmi rend felbomlására, a válásokra. Rámutatott arra, hogy akik a gyermeket nem akarják, azokban kihalt a szülői érzés és ebből kifolyólag a többi nemes érzés és ez vezet végérvényben a most Spanyolországban látható példákra, öldöklésekre, mészárlásokra, tekintélytiszteltet lerombolásra stb. Rámutat a bolsevizmus borzalmaira és erre vonatkozólag hivatkozik Dr. Tóth Tihamér prelátus, egyetemi tanár, apát szilveszteri beszédére, oda

konkludál, vissza kell vezetni a családot, a gyermekeket Istenhez, az evangéliumhoz, bele kell ojtani a felebaráti tiszteletet, gerinces katolikusságot kell talpraállítani. Kifejtette, hogy a lap programja ugyanaz marad, nem politizál, nem foglalkozik személyekkel, kizárólag, regisztrálja a Credo és hitélet eseményeit és továbbra is szolgálja a katolikus érdekeket Keszthely katolikus társadalmának összefogását. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Kreutz József egyházi elnök köszönte meg az előadást. Kegyeletes szavakkal parentálta el a Credo egyik nagy apostolát, aki már a Karmelben alussza örök álmát, aki 100%-ban valósította meg önmagában, családjában, hivatásában a karmelita és Credo gondolatokat. Proszk Gyula volt sármelléki tanító volt az, aki mindig mosolygott, aki kora reggel ott volt a Karmelita templomban, aki ritka széplelkű ember volt, mintaszerű családi életet élt, egyházának hű fia volt. A gyűlés kimon-

dotta, hogy emlékét jegyzőkönyvben örökíti meg, életrajzát ismerteti a lapban. Thury Ákos elnök ezután rátért az egyesületet ért legutóbbi hírlapi támadásra, amely szerint Credót a keszthelyi elemi iskolai keresztkifüggesztési ügyben illetéktelennek minősítették. Ezt a Credo visszautasítja annál is inkább, mert nem avatkozott bele illetéktelenül, csak kért, mert az egész Zalában csak éppen a keszthelyi elemiben nem volt kifüggesztve a kereszt. Visszautasítja azért is, mert az Országos Credo-központ a Pestszentimrei Credo indítványára országosan indította meg a mozgalmat és utasította a keszthelyi Credót is. Megállapítja a gyűlés, hogy csak kívánság volt és az iskolaszéki elnök fel is kéretett a kereszt kifüggesztésére. Miután ez időközben megtörtént, nem kívánván elmérgesíteni az ügyet, ami a kereszthez nem is méltó, az Egyesület ezzel az ügyet lezárja, határozati javaslatot hoz, melyet közzétenni kíván.

Ezután Kreutz József egy-

házi elnök beszámolt a múlt eseményekről, köszönetet mond Kehrér Béla egyházi karnagynak, aki oly odaadással támogatta az egyesületet az énekar megszervezésével és előadásaival, aki annyi szép egyházi énekekkel, saját szerzeményével gazdagította az egyesületet. További hathatós munkáját kéri. Beszámolt a teadélutánokról, melyek igen nagy sikert arattak, köszönet Hadrovit jegyző úrnak és a Hölgyeknek, akik önzetlenül dolgoztak. A színésztársulattal szemben elhatározták, hogy lépéseket tesz az egyesület rövidebb színévad és erkölcsösebb darabok érdekében, mert a hosszú színévad megakadályoz minden kulturális munkát. Bejelenti, hogy az egyesület művészgárdája szorgalmasan tanul és legközelebb bemutatja a Tatárjárást. Beszámol a Pápa Őszentsége és a Megyéspüspök úr Őnagyméltósága egészségi állapotáról és javaslatára a gyűlés felállva helyéről imákat mond egészségük helyreállításáért. A Credo-imával véget ért az ülés.

Egy reggeli szentmisén a bpesti Szent Domonkos-rendi templom új főoltáránál

A szenvedéseknek, a nyomornak évében: 1931-ben, oltárt emeltünk Krisztusnak, fehér-rózsaszínű márványból. Erőt és művészetet lehel ez az Oltár. Annak, aki gondolkozni és érezni tud, még sokkal többet: megváltódást a szennyből, az elesettségből.

Talán a béke látszólagosan könnyebb éveiben beérték az emberek a kevesebb templommal; ma azonban, mikor az emberszívek feszültsége a kínban és gyötrelemben már-már gyújtogatja a kedélyeket: ma a legsietősebb, legégetőbb feladat, hogy építsük az Oltárt, állítsuk föl az Oltárt, ahol Krisztus napról-napra föláldozza Magát érettünk, emberekért, akik olyan kegyetlenül áldozzuk oda egymást a nyomornak és kietlenségnek.

Ha volt kor, amelyik megbecsülni kénytelen volt az önfeláldozást, úgy ez éppen századunk — az önzés által kizsákmányolt XX. század.

A reggel csöndjében álltam a hús templomban és figyeltem az Oltárra, leborultam a Vérét ömlesztő Krisztus előtt. Mintha egy nedves, dohos pincéből valami csodás tengerpartra értem volna, úgy pihentem meg az emberek és önmagam után: Jézusomban.

Itt dől el a sorsom! Tőle függ minden...

Az egyedül hatalmas és örökkévaló Istenembernél. Ó, hogy megértettem a kínoknak és fölszabadulásnak e kettős, furcsa negyedórában azoknak a munkalázát, lelkesültségét — akik oltárépítők.

Építsünk oltárokat, ahol Krisztus Vére buzog, forr, ömlik, habzik, csordul — értünk. Nyugtalan, lázadó, lázas, szegény emberekért, miértünk.

Arany, márvány, brokát, szőnyeg, virágok, gyertyafények és imádó emberszívek álljanak őrt, mikor napról-napra oltárainkon újra meg újra odafeszül az isteni igazságosság és bomlott bűneink közé — alázatos Áldozatul. A «Szent Vér» drága biborában mintha ázni láttam volna a márvány Oltárt, a lépcsőket, a szentélyt — kidőlt képzeletemben a kehelyből, hogy elárassza a templomot, a Gyötrött Várost: Budapestet; a Vonagló Hazát: Csonka-Magyarországot — kidőlt a Szent Vér a kehelyből és ráömlött az elkínzott emberszívekre; a száraz, lázas, elsorvadt emberszívekre. És arra gondoltam a könnyek közepette, hogy valóságos képzelgésemm volt. Krisztus Vére valóban és Krisztus Teste valósággal: él és föláldozza Magát értünk oltárainkon és csakis Ettől az isteni Test és Vértől leszünk jobbakká, erősebbekké.

Néztem a gyönyörű Oltárt, mint késői Golgotát és mellrehullott fejjel térdeltem a lép-csőinél.

Gálosiné Ottlik Myra.

Az egyházi és rendi hatóságok jóváhagyásával kiadja (Szent Domonkos-rendi várd) P. Böle Kornél O. P. Stephaneum nyomda r. t. Budapest. — A nyomdáért felelős: ifj. Kohl Ferenc.